

NA RUSKO-POLJSKEM JE POLOŽAJ SKORAJ NEIZPREMENJEN.

AVSTRIJSKA VLADA BO UVEDLA MONOPOL NA ŽITO IN MESO.

POROČILO O STRAŠNIH RAZMERAH V TURŠKI ARMADI V KAVKAZU.

NOVO OFENZIVNO PRODORANJE RUSOV PROTI VZHODNI PRUSIJI. — BOJI PRI DARKEHMEN. POSAMEZNI SPOPA DI OB DESNEM IN LEVEM BREGU REKE VISLE. NA RUSKO POLJSKEM SO ZAMRZNJENE VSE REKE IN MOČVIRJA. FRANCOSKI GENERAL PAU JE BAJE ODPOTOVAL NA VZHODNO BOJIŠČE. PO MNENJU OBČINSKEGA SVETA JE EDINA REŠITEV AVSTRIJE, ČE MONOPOLIZIRA VSE ŽITO IN MESO. RUMUNSKI DRŽAVNIK JE ZOPET POVDAJAL, DA BO OSTALA RUMUNSKA NEUTRALNA. TURŠKI VOJAKI SO LE NAPOL OBLEČENI. PRIMANJKUJE JIM HRANE IN MUNICIJE. DNEVNI SPOPADI S KURDI. TURKI SE NISO PRI SUEŠKEM PREKOPU. PREBIVALSTVO TURČIJE ŽELI MIRU. ITALIJA VPOKLICALA REZERVE.

Avstrijska armada koncentrirana.

Petrograd, Rusija, 29. jan. — Vojaki kritik, polkovnik Šumsky, je napisal za neki tujakški časopis članek, v katerem pravi, da je v južnem delu Ogrske koncentrirana močna avstrijska armada, ki bo v najkrajšem času udarila na levo ruski krilo, katero se nahaja v Bukovini. Če si bodo v Bukovini priborili Avstriji, kateri so pridržani tudi štirje nemški armadni zbori, poveljuje nadvojvoda Josip.

Boji pri Darkehmen.

Petrograd, Rusija, 29. jan. — Ruski veliki generalni štab naznanja: Severno od Tilsita v Vzhodni Prusiji, so stopile naše čete 25. jan. v ofenzivo. Pogubne so Nemce v beg in razdeljevali kolodvor v mestu Pogegen. To mesto leži nekaj milj od Tilsita.

Severno od Pillkallen in Gumbinnen se vrše še vedno vroči spopadi, v katerih smo večinoma mi zmagovalci. Nemci so bili napadli naše postojanke pri Darkehmen, pa smo jih uspešno pogonili nazaj v njihove strelne jame.

V Galiciji so se bile naše čete pri Beskid prelazu umaknile na dobro utrjene postojanke, ker se niso mogle več ustavljati premoci. Zadnje 3 dni je padlo na fronti med Duklo in Wyszokow prelazom več kot šestdeset avstrijskih častnikov in 2400 mož.

Obmejna straža.

Petrograd, Rusija, 29. jan. — Deseta ruska armada prodira ravno po isti poti v Vzhodno Prusijo kot je prodiral pred par meseci general Fennenkampf. Armada bo samo pri Mazurskih jezerih zavila malo proti severu. Rusi so za to ofenzivo veliko bolj pripravljeni kot so bili za prvo.

V začetku so imeli Nemci na meji le malenkostno število vojakov, zadnje tri dni so pa poslali v ono ozemlje celo garnizijo iz trdnjave Koenigsberg in nekaj polkov izpred Varšave. Vroč artilerijski bitki so zasedli Rusi na 24. januarja mesto Pillkallen.

Nemške in avstrijske vesti. Berlin, Nemčija, 29. januarja. Sem prihajajo vsakdan nova poročila o zmagah avstrijske in nemške armade na vzhodnem bojišču.

Vse prebivalstvo se zanima za dogodke na Rusko Poljskem in v Karpatih, odkoder so pregnali Avstriji vse Ruse. Naša armada na Rusko Poljskem ima veliko več uspehov kot pa ona v Franciji. Na francoskem bojišču si moramo z ogromnimi žrtvami priboriti vsako ped zemlje, dočim na Rusko Poljskem skoraj vsak dan za nekaj milj napredujemo. Zavzeli smo sovražniške postojanke severno od Lovica in severozapadno od Bolimova.

Tozadevno uradno poročilo se glasi: — Severozapadno od Bolimova in vzhodno od Lovica smo pregnali Ruse iz strelnih jarkov in zavzeli njihovo glavno postojanko. Rusi so zatem vprizorili več nočnih napadov, katere smo pa uspešno odbili.

Avstrijsko vojno ministrstvo naznanja, da je avstrijska armada pregnala Ruse iz Nagy doline v Karpatih in jih še vedno zasleduje.

General Pau. Berlin, Nemčija, 29. januarja. Iz Genu naznanjajo, da je odpotoval francoski general Pau v Rusijo. Baje bo prevzel vodstvo nad delom ruske armade na Poljskem. (Poročilo je najbrže izmišljeno. Že pred par meseci so poročali, da je odšel general Pau na Rusko, kar pa ni bilo resnice).

Na desnem bregu reke Visle pride večkrat do spopadov med našimi in nemškimi prednjimi stražami. V okolici Borjimova, na levem bregu reke Visle smo z vsi silo navalili na sovražniške okope in jih po preteku nekaj ur zavzeli. Artilerijski spopadi na levem bregu reke Visle se nadaljujejo. Nemci so pri Idomiczi izgubili veliko število svojih vojakov.

Položaj v Galiciji. Petrograd, Rusija, 29. jan. — 26. in 27. januarja so se vršili boji ob celi fronti ki se razprostira od Dukla prelaza do železnice, katere vodi iz Strij v Munkacs. Južno od Dukla prelaza se je sovražnik umaknil in pustil na bojišču nekaj strojnih pušk in veliko množino vojnega materiala. Sovražnik si je na vse načine prizadeval stopiti v ofenzivo, kar se mu pa ni posrečilo.

V Bukovini je situacija neizpremenjena. Petrograd, Rusija, 29. jan. — Danes se ni položaj v Vzhodni Prusiji nič izpremenil. V zgodnjih severno od Gumbinnen se vrše med prednjimi stražami brezpomembni spopadi.

Strašne razmere v turški armadi.

Petrograd, Rusija, 29. jan. — Generalni štab ruske armade v Kavkazu naznanja, da je ona turška kolona, ki je poskušala priti Rusom pri Olti za hrbet, popolnoma uničena. Turška armada se nahaja naravnost v obupnem položaju. Turški vojaki so napol goli, nimajo ne municije, ne provijanta. Vsak dan jih umre na stotine vsled lakote in nalezljivih boleznih. Med rednimi četami in med Kurdi se vrše neprestano krvavi pretepi. Večkrat se je dogodilo, da so porazili Kurdi turškim vojakom nosove in ušesa. V Carigradu in Siriji izbruhne lahko vsak hip revolucija.

Ljudstvo zahteva, da naj naprosi Visoka Porta potom balkanskih držav Rusijo za mir.

Pri Sueskem prekropu.

London, Anglija, 29. januarja. Iz brzojav, ki so dospele zadnje dni iz Kaira, se da sklepati, da se dosedaj še niso vršili boji pri Sueskem prekropu. Pod najugodnejšimi razmerami bi dospela turška armada po preteku enega tedna do prekopa. One turške predstraže, ki so se približale Ismajliji in El Kantari, so se zopet umaknile. Glavna sila turške armade se nahaja sedaj sredi Sinajske pušave. Iz Aten naznanjajo, da so turške oblasti pregnale iz Kavkazije in Bosporu vse grške prebivalce, ker so obdolženi špižonaže.

Italija vpočkala rezerve.

Rim, Italija, 29. jan. — Kralj je izdal dekret, v katerem poziva pod orožje vse vojske prve kategorije, rojene leta 1888. Razentega bodo morali obleči bersaljeri, suknajo tudi mladeniči tretje kategorije, ki so bili rojeni leta 1891, 1892, 1893 in 1894.

Prodiranje Turkov proti Egiptu.

Cairo, Egipt, 29. januarja. — Predstraže turške armade so dospole že do Tora in Eubri na Sinajskem polotoku. Tor leži ob Sueskem zalivu, kakih 140 milj južno od Suez.

Rumunska.

Berlin, Nemčija, 29. januarja. Neki dunajski časopis naznanja, da je rekel rumunski senator Argetojuno nekemu časnikaškemu poročevalcu sledeče: — Rumunska bo ostala do konca vojne nevtralna. Njenemu vzgladu bo sledila skorajgotovo tudi Italija. Rumunsko prebivalstvo je odločno proti vojni.

Izvršitev smrtne obsodbe.

Pariz, Francija, 29. januarja. Včeraj so ustrelili v Casablanci dva Nemca, katerima se je dokazalo, da sta ščuvala v Maroku domačine k ustaji. Tretji obdolženec, Nebrkorn, je bil obsojen v dosmrtno ječo.

Rusi potolčeni v Vzhodni Prusiji.

Berlin, Nemčija, 29. januarja. V vzhodnih okrajih Vzhodne Prusije smo prizadeli Rusom precejšnje izgube. Že parkrat so naš hoteli vreči iz začelo dobro utrjenih pozicij, pa smo jih vedno pogonili v beg.

Ruski napad pri Kussen, severovzhodno od Gumbinnen, se je izjalovil.

Lvov.

Berlin, Nemčija, 29. januarja. V Galiciji se odigravajo veliki dogodki. Iz dunajskih poročil je razvidno, da se bodo morali Rusi kmalu umakniti iz Lvova, ker se približuje glavnemu mestu Galicije močna avstrijska armada.

Slabo vreme.

Dunaj, Avstrija, 29. januarja. Danes zvečer je bilo izdano tukaj sledeče uradno poročilo:

Zadnje dni je začelo tako snežiti, da se vojaške operacije skoraj ne morejo razvijati. Vrše se le spopadi med posameznimi patrulami in prednjimi stražami. V Karpatih smo zapadno od Užok prelaza odbili vse sovražniške napade. Pri Bolevaeu smo vjeli 400 Rusov. V Bukovini vlada mir.

Monopol na žito.

Benetke, Italija, 29. januarja. Avstrijska vlada je sklenila slediti vzgladu Nemcije in peljati na žito monopol. Avstrijski poljedelski minister je danes izjavil, da žito, ki je nakopičeno v vojaških skladiščih, zadostuje za armado do meseca avgusta.

Dunaj, Avstrija, 29. januarja. Občinski svetniki in zastopniki časopisja so nasvetovali vladi, da naj zapleni vse zaloge žita, moke in mesa. Vladi proti velika nevarnost, če bi tega ne storila.

Italija vpočkala rezerve.

Rim, Italija, 29. jan. — Kralj je izdal dekret, v katerem poziva pod orožje vse vojske prve kategorije, rojene leta 1888. Razentega bodo morali obleči bersaljeri, suknajo tudi mladeniči tretje kategorije, ki so bili rojeni leta 1891, 1892, 1893 in 1894.

Prodiranje Turkov proti Egiptu.

Cairo, Egipt, 29. januarja. — Predstraže turške armade so dospole že do Tora in Eubri na Sinajskem polotoku. Tor leži ob Sueskem zalivu, kakih 140 milj južno od Suez.

Z zapadnega bojišča.

Boji v morskih sipinah.

Nemški zrakoplovci so zopet naskočili Dunkirk ter ponoči obstreljevali angleška skladišča.

BOJI OB AISNE.

Nemci so skušali prekorati reko Aisne, vendar pa so Francozi preprečili njih nakano.

Berlin, Nemčija, 29. januarja. Nemški zrakoplovci so vprizorili preteklo noč napad na angleška skladišča v Dunkirku ter so vrgli v mesto veliko število bomb. Tozadevno vest vsebuje današnje uradno poročilo, v katerem se nadalje glasi, da se vrše pri Nieuport infanterijski boji. Poročilo nemškega glavnega stana pravi: "Tekom nočne ekspedicije je vprizoril oddelek naših aeroplanov napad na angleška skladišča v Dunkirku."

Naskok, katerega je vprizoril sovražnik v sipinah severno od Nieuport, smo odbili. Potom nočnega naskoka z bajonetom smo vrgli sovražnika nazaj, potem ko se je bil precej približal našim zakopom.

Južno od prekopa La Bassee so skušali Angleži zopet zavzeti pozicije, katere smo jim preje odvzeli vendar pa se je vse njih naskoke z lahkoto odbilo. Na ostali fronti se ni dogodilo ničesar važnega.

Pariz, Francija, 29. januarja. V današnjem francoskem uradnem poročilu se glasi, da so v splošnem boji nekoliko pojenjali. Poroča se pa o uspehih francoske infanterije v sipinah pri Nieuport ter o razdeljanju nekega nemškega aeroplana. Popoldne izdani uradni komunikacije poročajo:

"Na včerajšnji dan so se vršile le lokalne akcije, ki so potekle ugodno za nas."

Artilerijski dvoboji, ki so postali včasih kaj srditi, so se vršili pri Ypres, Lens in Arras. Iz okolišij pri Craonne, Soissons in Rheims ni poročati ničesar novega. Med Rheims in Argoni se vrše le artilerijski boji, ki so pa manjše važnosti.

Kot se je zaznalo sedaj, so imeli Nemci v noči od 27. na 28. januar velike izgube pri naskokih, katere smo odbili pri Fontaine Madame. Na višinah pri Maas in Woerwe distriktu je potekel dan popolnoma mirno. Naši topovi so na več točkah ustavili ogenj sovražnih baterij. Povsod smo utrldili pozicije, katere smo zavzeli dne 27. januarja."

Pariz, Francija, 29. januarja. V večernem poročilu francoske vlade se glasi:

"Istočno od Soissons so skušali Nemci na dveh točkah prekorati reko Aisne in sicer pri Moulins des Roches in severno od Venizeli mosta. Oba poskusa smo zavrnili. V noči na 28. januarja so vrgli naši zrakoplovci veliko bomb v taborišče Nemcev v La Fere pri Soissons."

Mnenje nemškega prestolonaslednika.

Ženeva, Švica, 29. januarja. — Kot odgovor na prošnjo nekega ameriškega poročevalca, ki ga je prosil, naj mu sporoči poslanico na ameriški narod, je odgovoril nemški prestolonaslednik, da je častnik in ne diplomat. Svoje naziranje pa je pojasnil z besedami, da so Nemci v Avstriji trdno uverjeni, da bodo zmagali ter da bosta Francija in Rusija kmalu izprevideli, da delata le za Anglijo.

273 mož se je potopilo s križarjem "Viktor".

London, Anglija, 29. januarja. Angleška admiraliteta je objavila danes imena 273 podčastnikov in mornarjev armiranega križarke "Viktor", ki je pred par dnevi najbrž zadela na mino ter se potopila.

Grožnja Anglije.

Zavezniki bi smatrali nakup nemških parnikov od strani Združenih držav za neprijazno dejanje.

Washington, D. C., 29. jan. — Državni departament je dobil od angleške vlade poslanico, ki potrjuje domneve, da bodo prišle Združene države v resne nepravilne vsled nakupa nemških in avstrijskih parnikov. V tej poslanici se izrecno zatrjuje, da bi smatrala angleška vlada tak korak kot nasprotujoče nevtralnosti in neprijazen. Istega mnenja sta tudi Francija in Rusija.

Objavljenje te poslanice je vzbudilo precejšnje presenečenje, ker so uradniki državnega departamenta ponovno izjavili da bi Anglija ne priznala prevzetja takih parnikov od strani Združenih držav.

O nastopu Anglije se je razpravljalo tudi v kongresu. Poslanec Hobson je imel govor, v katerem je ostro napadel predsednika radi njegovega stališča napram japonskemu vprašanju. — "Povsem mirno lahko domnevamo", je rekel, "da ima pri naših razpravah z Anglijo ta dežela v mislih zvezo z Japonsko in da bo angleško brodogradje ali del njega skušal preprečiti našim bojnim ladijam vožnjo v Pacifično morje. Ob istem času pa moramo obvladati morje v Atlantiku in Pacifiiku."

Ponovno je omenil Hobson, da lahko pride do vojne z Anglijo. "Nastop Anglije glede nameravanega nakupa nemških ladij z naše strani je naravnost predzen", je izjavil. "Neprestano omejevanje trgovine nevtralnih dežel je poseganje v njih pravice. Dočim zatrjuje Anglija, da ima pravico kupovati v tej deželi vojni material v poljubnih množinah, odreka obenem Nemčiji pravico, da bi smela prodati Ameriki svoje ladje."

Prvi odkar je bila proglašena nevtralnost, je izjavil danes neki kongresnik, da je pristajal zaveznikov. Bil je to kongresnik Gardner, ki je podal omenjeno izjavo v svojem govoru glede zvezne mornarice.

Čistilec oken ubil.

Dočim je čistil okna v hiši št. 624 Madison Ave., je padel 40letni Patrick Murphy iz tretjega nadstropja na cestni tlak ter je bil takoj mrtev. Njegov naslov ni znan ter se je prevedlo truplo na policijsko postajo na iztočni 51. cesti.

Povozi jo je ter ji dal nato 25 centov. George Baries, neki šofer s 14. zap. ceste v New Yorku je bil danes aretiran na obdolžilo hudodelskega napada. Na križišču 50. ceste in 8. Ave. je namreč povozil neko Mrs. Sarah Cross ter ji prizadel teške poškodbe. Mrs. Cross je izjavila, da je on vozil avtomobil, ki jo je povozil. Po nezgodi jo je vzel v avtomobil ter izjavil, da jo bo peljal v Polyclinic bolnico. Nedolgo od poizkušnje nezgode pa ji je stisnil v roke novic za 25 centov ter jo pahnil iz avtomobila, naka je zbežal.

9.238 mrtvih v Avezzano.

Rim, Italija, 29. januarja. — Oficijsko se je danes naznanilo, da je bilo pri zadnjem potresu v Avezzano ubitih 9.238 oseb, dočim jih je istalo živih 2.040. Večina teh je ranjenih.

Dospela je

VELIKA PRATIKA

za leto 1915.

V tej Pratici so tičkani tudi: Zakoniti prazniki v Zdr. državah. — Spomenski dnevi. — Poštne pristojbine. — Volilna pravica. — Kako pridobiti homestead. — O potnih listih. — Predsedniki Zdr. držav. — Kako so nastala imena severo-ameriških držav. — Naselniške določbe. — Dan dela. — Labor Day. Pratika velja s poštno vred 12 centov. Razprodajalci jo dobe 100 komadov za \$8.

Slovene Publishing Co., 82 Cortlandt St., New York City.

Zahteva Rusije.

Avstrija bo morala zadovoljiti vse svoje narode ter je le pod tem pogojem mogoč mir z Rusijo.

Petrograd, Rusija, 29. jan. — Razdelitev Avstrije bo kazen, ako podleže ta država v sedanji vojni. To je bilo jasno izraženo v oficijelno inspiriranem članku, ki je izšel v "Byrževoja Vjedomosti". Po navedbi vesti, da bi Rusija eventualno sklenila separaten mir z Avstrijo ter označeno takih vesti kot govore brez podlage, se glasi v članku:

"Mir je mogoč le po popolni in končni zmagi nad germanizmom. Le v tem slučaju more zvladati v Evropi trajen mir. Ta uspeh bi se lahko doseglo sedaj, a žrtvovati bi bilo treba 200.000 do 300.000 ljudi. Vsled tega smatra vlada za boljše, ako se podaljša vojna. Separaten mir z Avstro-Ogrsko je praktično nemogoč."

Da se doseže resničen mir, bi morala Avstrija priznati, da je poražena in celo v tem slučaju bi se stavilo pogoje, kakršne bi komaj sprejela.

Avstrija bi morala upoštevati ne le naše zahteve, temveč tudi one Srbov in Črnogorcev ter končno tudi zahteve Slovanov, žilvečih v Avstro-Ogrski. Ugoditi vsem tem zahtevam pa bi pomenil razpad države. Razvnetega je malo misliti na separaten mir z Ogrsko, ki bi bil mogoč le v slučaju, da se odtrga krono sv. Štefana od Avstrije.

Prvi in glavni pogoj takega mira bi bila naša zahteva, da se loči Ogrsko od Nemčije ter da prestane ves nemški upliv. V to pa bodo težko privolili Ogrji, ker bi morali pričeti z oboroženim odporom proti Avstriji."

Bankir Schwenk obsojen na dve leti.

Ladislav W. Schwenk, privatni bankir, ki je bil spoznan kriv, da je jemal vloge potem, ko je vedel, da je insolvent, je bil danes obsojen na najmanj dve leti in tri mesece in ne več kot štiri leta in šest mesecev zapor v državni kaznionici. To je prva obsodba na podlagi nove tozadevne postave.

V utemeljevanju razsodbe je izjavil sodnik Davis, da Schwenk ni sleparil svoje vlagatelj, temveč tudi državne oblasti. Ko je videl, da su mu za petami, je hotel zvladati vsi krivdo na svoje uslužbence. Raditela ni nobenega vzroka, da bi se uporabilo milost.

Posip v prekropu je povzročil odgoditev odločanja.

Washington, D. C., 29. januarja. — Mornariški tajnik Daniels je danes po sebi kabineta oficijelno naznanil, da se bo odgodilo otvorilne slavnosti povodni otvorjenja Panamskega prekopa do meseca julija. Kot vzrok se navaja posipe v Culebra zarez, o kateri je sporil governor Goethals.

Angleži dobivajo premog v Panami.

Lima, Peru, 29. januarja. — Angleški parnik "Brownton" je dospel včeraj naložen s premogom iz Paname v Callao ter je odpotoval danes naprejš v naročilo angleškega konzula. Domneva se, da je namenjen premog za angleške bojne ladje, ki se nahajajo v južnem delu Pacifika.

Hičerka zveznega zakladničarja — bolniška strežnica.

Washington, D. C., 29. januarja. — Zvezni zakladničar McAdoo bo odpotoval danes v New York, da vidi svoj hčer, Miss Nona McAdoo, ki odpotuje jutri v Evropo. Miss McAdoo se je izučila za strežnico ter bo vstopila v službo pri zaveznikih.

Ugodno za žensko volilno pravico.

Nashville, Tenn., 29. januarja. — Prvi korak za volitve ženske volilne pravice je bil storjen danes od strani zbornice, ki je sprejela senatno resolucijo za amandment k državnim ustavi. Resolucija mora sprejeti prihodnja zakonodaja ter mora priti na splošno glasovanje, naka postane pravotljajna.

Ernesto Nathan je odpotoval v Združene države.

Napolj, Italija, 29. januarja. — Ernesto Nathan, prejšnji župan mesta Rima, je odpotoval danes v Združene države ter bo zastopal Italijo pri otvoritvi Panamske razstave. Italijanski predmeti, katere se bo izstavilo, bodo prišli s parnikom "Vega".

Sreča opoteča.

Vojaki Carranze so prikorakali v mehiško glavno mesto. Villa je bil baje ranjen.

Mexico City, Mehika, 29. jan. Čete generala Venustiana Carranze, katere sta pregnala novembra meseca generala Villa in Zapata iz mehiškega glavnega mesta, se nahajajo zopet v posesti mesta ter so prikorakale tjakaj včeraj popoldne. V mestu so napravile red in splošno prevladuje tukaj čut varnosti, dasiravno so se vršili precejšnji boji ter je bilo ubitih in ranjenih veliko Zapatistov, ko so se umaknili iz mesta. Na glavnem trgu, pred Narodno palačo, kjer je odredil general Obregon parado svojih čet, se je precej streljalo ter so bili ubiti trije vojaki. Po uhodu Carranzistov so morale zapreti vse gostilne vrata. Banke in trgovine, katerim se je dalo garancije, so bile kmalu nato zopet odprte.

Obregon je imel s seboj 20.000 mož ter je odposlal del teh proti jugu, da zasledujejo bežeče Zapatiste. Veliko slednjih je prisililo cestno železnico, da jih je odvedla iz mesta. Carranza se nahaja v Vera Cruzu ter bo najbrž danes ali jutri odpotoval v Mexico City.

Vojni jetniki.

Benetke, Italija, 29. januarja. Avstrijska poljedelska društva so vložila prošnjo, da bi dala vlada kmetom na razpolago vojne jetnike, ki bi opravljali različna dela na poljih. Edino na ta način bi bilo mogoče obdelati polja, ker se nahajajo skoraj vsi kmetje, kmečki sinovi in hlapci pri fronti.

Zadeva morileca Hansa Schmidta.

Brez komentarja je zavrnil včeraj sodnik najvišjega sodišča, Vernon M. Davis predlog za obnovitev procesa proti Hansu Schmidtu, ki je bil obsojen na smrt radi umora Ane Ammellerjeve. Predlog se je opiral na dovoljeni novi dokazni material, glasom kojega je podlega Ammellerjeva protinavratni operaciji ter bi se moralo razteza procesirati Schmidta le radi uboja na podlagi nove tozadevne postave.

Zagovornik Schmidta, odvetnik Koelble, namerava vložiti priliz na apelacijsko sodišče in v tem se bo o tem slučaju obravnavalo v šestih do osmih tednih.

Arrestacija v Beli hiši.

Washington, D. C., 29. januarja. — V Beli hiši je bil danes aretiran 59letni Frank Bayer iz Islip, L. I. Prosti je hotel predsednika Wilsona, naj mu preskrbi delo.

Zmaga svetohlinecev.

Columbia, S. C., 29. januarja. — Poslanska zbornica iz South Carolina je sprejela danes predlog, s katero se avtorizira referendum glede državne prohibicije pri novembrskih volitvah v prihodnjem letu. Predlogo se bo sedaj vročilo senatu.

Denarje v staro domovino.

Pošiljamo denar na Kranjsko, Štajersko, Primorsko, Koroško, Tirolsko, Češko, Hrvaško in Ogrsko tako zanesljivo kakor pred vojno. Iz poslovanja zadnjih treh mesecev smo se da dobrega prepričali, da pride denar tudi se-daj sigurno v roke naslovnikov. Denar nam pošljite po "Domestic Postal Money Order", ter priložite natančni Vaš naslov, in one osebe, kateri se ima izplačati.

Gene:

K	\$	K	\$
5.....	1.10	110.....	22.60
10.....	2.10	120.....	24.60
15.....	3.10	130.....	26.60
20.....	4.10	140.....	28.60
25.....	5.10	150.....	30.60
30.....	6.10	160.....	32.60
35.....	7.10	170.....	34.60
40.....	8.10	180.....	36.60
45.....	9.10	200.....	40.60
50.....	10.60	250.....	50.60
55.....	11.60	300.....	60.60
60.....	12.60	350.....	70.60
65.....	13.60	400.....	80.60
70.....	14.60	450.....	90.60
75.....	15.60	500.....	100.60
80.....	16.60	600.....	120.60
85.....	17.60	700.....	140.60
90.....	18.60	800.....	160.60
95.....	19.60	900.....	180.60
100.....	20.60	1000.....	200.60

Viribus unitis.

Slovenci smo sinovi majke Slave, zapisani v zgodovini kot nosilci težkega bremena, ki nam je natovobil naš sovražnik z izgovorom, da nam je prinesel kulturo.

Naši pradedji so mu postregli s kruhom in soljo, on je pa vračal gostoljubnost z mečem. Mi nismo narod plemičev, grofov in baronov, mi smo narod delavnih rok, ki dela in je delal za svojo družino ter za tiste lenuhe, ki se rede iz naših krvavih žuljev in nas bičajo.

Sto in sto let je že naš narod zatiran in zaničevan od oholega tujca, kateri noče priznati, da je le privrženec usiljenec, ki ga naše dobro ljudstvo trpi nad seboj.

Avstrija se trka na prsi in se hvali s svojo visoko donečo pesmijo enakopravnosti, ki je zakonito pridržana vsem njenim narodom. V teoriji izgleda ta zakon, kakor eden izmed najboljših in pravičnih, kar jih ima. V praksi so ga pa oni, ki so ga naredili in sveto prisegli, da ga bodo zvesto in pravično izpolnjevali, sami pohodili z nogami in v resnici obstoji le še na nedolžnem papirju, ki leži kje v zaprašenem ministrskem arhivu.

Sorazmerno z davki, ki jih plačujemo Slovenci in po številu duš, nam nečje dati zadostno število šol, ki jih tako zelo potrebujemo, temveč jih moramo zidati in vzdrževati sami s trdo zasluženimi kronami. Plačujemo toraj dvakrat. Prvi davek je državni, katerega del bi morala država po zakonu uporabiti za naše šole in napredek na kulturnem in gospodarskem polju, česar pa ne stori ampak meče naš denar v žrelo — Albancev.

Drugi je prostovoljni narodni davek, ki ga Slovenci žrtvujemo na oltar svoje lepe slovenske domovine, prisilejni, da si zagotovimo narodni obstoj in da otmemo našo deo iz tujega žrela.

Prisiljeni smo, da sami vzdržujemo prepotrebne šole, ker hočemo iti z drugimi narodi naprej po poti napredka in kulture. To bi morala storiti Slovenske vlada sama, kakor so deležni teh zakonitih dobrot Nemci v preobilici, toraj več kolikor jim po pravici spada.

Omeniti je treba takozvane "šulferajnske šole" v katere love Nemci otroke slovenskih staršev, ki se ne zavedajo svoje narodnosti.

Tam se našo deo nauči vse kaj drugega kakor pa onega, česar potrebuje. Nauče jih zaničevati svoj lasten materin jezik in pljuvati na vse kar je slovenskega. Na Koroškem pa nemški kulturalisti naše otroke zapirajo in tepo, če govorijo med seboj slovenski.

O zapostavljanju slovenskega jezika pri javnih uradih na slovenskih tleh ni treba posebej omenjati, ker o tem čivkajo že vrabci na strehah.

Pribiti je pa treba dejstvo, da obstoji na Slovenskem že kakih pet let obsedno stanje, ki ga vlada ni hotela, oziroma brez težkih posledic ni smela uradno objaviti.

Preganjanje Slovencev in slovenskih družtev, zapor, imenovanja uradnikov, ustanovitve državne policije v Ljubljani in stroga krivična cenzura naprednih časopisov, ki nimajo primere v Evropi, to je bilo zadnja leta na dnevnem redu. Slovenci smo morali na vse to molčati, ker je pretlačila stroga vladna pest, in njeni tajni detektivci so se vsuli kakor koblice v deželo ter bili vsakomu za petami, ki je bil znan kot zaveden, pravi Slovenec.

Prislo je tako daleč, da se ni smelo veseliti zmage jugoslovanskega orožja nad kletim Turčinom, kateri je stoletja tiščal k tlom uboga raje. Dovoljeno je pa bilo nemškimi časopisi, da so kakor poestne barabe na najnesramnejši način psali Jugoslovane in peli hvalo Turkom in svojim bratom Albancev.

Nemška kultura je birokratska, povečuje plemenitave, prince, grofe in barone; povečuje meč in bakljo, ponižuje oziroma ignorira ono ljudsko maso, ki si s težkim vsakdanjim delom služi svoj kruh.

Te kulture se brani naše slovensko srce, ker nečemo pripoznati plemenitave po imenu, bi bili oni nekaj višjega, nekaki polbogovi in da so le oni sposobni vihteti nad nami bič, temveč mi pripoznamo le plemenito srce v katerem je zapisana najlepša božja zapoved: "Ljubi svojega bližnjega, kakor samega sebe!"

Pripoznamo le onega, ki pozna našo dušo, naše srce in naše težnje, ter da nam hoče pomagati do boljše bodočnosti.

Lepa je ta zapoved, ali malo je takih, ki jo izpolnjujejo. Če bi se polovica vseh kristjanov ravnala po tej zapovedi, bi imeli danes mesto vojne — zemeljski raj.

"Če te sovražnik udari po desnem ušesu, nastavi mu še levega!"

Po tem nauku se ravnajo Slovenci, zato bomo brez izjeme vsi prišli v nebesa in lahko smo ponosni, da smo najmanjši narod, ki ima največ narodnih mučnikov.

Kako se dela z našimi, slovenskimi vojniki, o tem ve povedati vsak, ki je tri leta guli komis. Prvo in zadnjo besedo ima v Avstriji uniforma, pa naj bo že te ali one barve. Kdor ima več medalj in zlatih knofov, ta več velja. Častna beseda parfimiranega lajtnanta velja več, kakor kakor sto poštenih civilnih pri.

Vsi ti dekorirani gospodje so plačani iz žepov preziranih davkoplačevalcev, in od kmeta in delavca plačana vojaška godba igra tem kavalirjem v zabavo in kratek čas. V senci sabelj in bajonetov pobirajo davke ter jih v isti senci zapravljajo. To je militarizem in proti temu se mora upreti vsakdo, ki mu leži na srcu svoboda in napredek.

Ko je izbruhnila sedanja vojna, je bil v angleških dnevnikih v Čikagi poziv avstrijskega konzulata, da se morajo rezervisti nemudoma odzvati in odriniti preko morja. Onim pa, ki bi se temu pozivu upirali, hode premoženje če ga imajo v starem kraju, konfiscirano in ga bo država uporabila zase. Čitali smo tudi pozive drugih držav, ali niti eden ni vseboval take "prijaznosti." Veseli nas, da poznajo sedaj Amerikanci Avstrijo.

Toraj oče, ki je prišel sem s svojo družino, s trebulom za kruhom, naj bi na povelje pljunil na svojo zakonsko srečo, pustil svojo ženo in otroke same, naj se zgodi z njimi kar se hoče, zavihal rokave in šel v boj za tiste, radi katerih je moral zapustiti domačo grudo. Fej! Da, da! Avstrijski eksekutorji so si že meli roke, nadajoč se bogate konfiskacije, pa ta presneti Anglež jim je zmešal umazane račune.

Avstrijski konzul v Čikagi je bil rešen napornega dela in hodi za kratek čas na nemška zborovanja, kjer se počuti zelo domaćega. Tam se poje: "Die Wacht am Rhein", "Deutschland ueber alles!", "Viktoria, Viktoria!"

Tistemu Slovencev v Čikagi, ki je rekel, da bo Slovence, ki ne drže z Avstrijo "ancejgal" na Dunaju, bi svetoval naj gre h konzulatu. Tam ga bodo prav prijazno sprejeli.

Napisal sem to vsem onim pravim, poštenim in zavednim Slovencev, ki so bili, in so bodo za napredek naše lepe slovenske domovine, ki gledajo z odprtimi očmi, in katerim leži v prvi vrsti na srečo usoda slovenskega naroda, ki se ne ozirajo ne na desno ne na levo, ampak gredo naprej po začetni poti, krepko in neustrašeno, do cilja — slovenskega vstajenja.

Se bo na vrhu Triglava vihrala slovenska zastava. Okoli majke Slovenije bo zbrana množica tisočev, da stotisočev. Kakor en vzklil zaurlo bo iz vseh grl: "Živio! Nazdar!"

In od tam, kjer počivajo naši pesniki-prvaki, se bodo čuli glasovi: "Vstali so! Rešeni so! Svobodni!"

Slovenci bodo poljubovali svobodno slovensko zemljo.

"Hej Slovani!"

Črna zemlja naj pogrezne! Tega kdor odpada!"

"Savan".

Z bojnega polja.

Ranjen je bil, kakor razvidno iz seznama izgub št. 87., stotnik Karel Bizjak bosonsko-hercegovskega polka št. 1. — V seznamu izgub št. 88 sta navedena kot ranjena Adalbert Dobida, podpolkovnik domobranskega polka št. 36, in Karel Smola, kadet-aspirant v rezervi, p. št. 80, 9. m. komp.; mrtev je Albert Elsner, kadet v rezervi, p. št. 7, 13. komp., ki je padel 21. decembra.

Morje.

O vzrokih sedanje svetovne vojne se je pisalo in razpravljalo dovolj. Časnikarji in učenjaki, laiki in strokovnjaki, vsi vprek so se trudili v potu svojega obraza občinstvu razkladati svoja mnenja, katera so utemeljevali vsak po svojem temperamentu in prepričanju, po svojih čustvih, željah in po tendencah, katerih se je v tako razvneti dobi pač težko izogniti.

Zasledovanje vodilnih idej ali pa samo ene vodilne sile v takem velikanskem prevratu, kakor ga doživlja Evropa sedaj, je težka, a zato toliko hvaležnejša naloga. Hvaležna zlasti zato, ker se tudi v politiki javljajo logični zakoni, iz katerih se da sklepati z večjo ali manjšo gotovostjo na nadaljni potek dogodkov, torej na bodočnost, in isto vsaj nekoliko predvideti je za vsakega človeka, ki se bavi s politiko — in kdo se danes ne? — neizmerne vrednosti.

Najvažnejši vzroki vojne, katere je svet navajal dosedaj, so ti: velikosrbska propaganda (za Avstrijo), panslavizem (za Avstrijo in Nemčijo), ideja revanše od strani Francozov in naglašeno nemško nasprotje na morju, oziroma v svetovni trgovini, dalje silno notranje-kulturno nasprotstvo med zapadom in vzhodom, plemensko nasprotje med Germani in Slovani itd. To so le upretni vsakdo, ki mu leži na srcu svoboda in napredek.

To zvezo lahko najbolje na kratko opišemo, ako začnemo tvari obdelovati z angl.-nemškim nasprotstvom, ker vse kaže, da je spor med Angleži in Nemci temeljna ideja cele sedanje vojne, do katere brez tega spora mogoče sploh ne bi bilo prišlo.

Boj med Angleži in Nemci je pa v prvi vrsti boj za morje. In sicer se gre Angležem za staro, stoletja že trajajočo nadvlado, Nemcem za svobodo, Rusom pa za dostop do morja.

Po nemško-francoski vojski leta 1870 se je nemško narodno gospodarstvo silno dvignilo. Nemški laboratoriji in nemške tehnike so vzgojile ogromno četo vsestransko naobrazanih mož, ki so znali vsak modern napredek praktično izkoristiti v tvornicah, odkoder je energični nemški trgovec razpečeval izdelke po vseh delih sveta. Tam je doslej neomejeno vladal Anglež, ki je kmalu moral občutno nemško konkurenco občutiti; ne toliko zaradi materijelnih izgub, ker angleška trgovina je še vedno krasno napredovala, ampak deloma iz nevoščljivosti, deloma iz bojazni, da bo angleška trgovina in obrt pod silnim nemškim pritiskom in navalom na svetovni trg nazadovala, če ne propadla. V varstvo svojih trgovskih interesov je zgradila Nemčija v teku let mogočno brodogradnjo, torej zopet nov strah za Anglijo, ki se je čutila vsled tega te samo na gospodarskem, ampak tudi na političnem polju tega ne samo na gospodarskem, in vojaška moč je končno prisilila Angleže, da opuste svoje rezervirane stališče in svojo "splendid isolation" in si iščejo zaveznikov.

To nalogo je prevzel pokojni angleški kralj Edvard VII., in priznati se mora, da jo je izvršil dovolj in spretno. Trojni sporazum je predvsem njegovo delo. Edvard VII. je položaj v Evropi dobro poznal.

V službo angleške supremacije na morju je moral stopiti najprej francoska revanšna ideja, vsled katere so bili Francozi za angleške zaveznike takorekoč predstirirali. Med Angleži in Francozi je sicer vladalo nekaj stoletno nasprotstvo, dokler so Francozi hrepeli po časti, biti prva pomorska in kolonijalna oblast. Kakor hitro pa francoska trgovina ni več bila nevarna Angležem, se je pero obrnilo: iz starih nasprotnikov so postali najboljši zavezniki proti skupnemu tekmeču na kopnem in na morju.

Kako lahka (in deloma naravna) pa je bila zveza s Francozi, toliko težja je bila zveza z Rusi. Med Francozi in Rusi sklenjena alijanca, je pa prisilila Angleže, vzgizniti tudi v kisle jabolko tradicionalnega rusko-angleškega nasprotstva in Rusom v marničem prijatelju, česar angleški ministri, ki so nedavno vodili angleško politiko, ne bi bili nikdar dovolili.

Rusija je velikanska teritorijalna država, a brez morja. Namerč brez vedno odprtega, prostega dostopa na morje, kar je glavno. Ruskemu dostopu v Sredozemsko morje se ni nihče trdovratneje upiral, kakor ravno Angleži. Angleški odpor pri Dardanelah je potisnil Ruse na Tih ocean; Rusija je zgradila tja velikansko sibirsko železnico v nadi, da najde tam prosto pot, pa je zopet zadela na svojega starega nasprotnika, ki jo je zapel v vojsko s svojimi japonskimi vazali. O angleškem odporu nasproti ruskemu prodiranju proti perzijskemu zalivu pa niti ne govorimo, — tam je angleška peta najbolj občutljiva zaradi Indije. Boj za dostop na morje in na svetovni trg je ločil Angleže od Rusov kakor vodo od ognja.

Tega nasprotstva ni mogel premostiti nihče — dokler ga ni premostil angleški strah pred Nemci. Angleži so si pač morali reči: Nemci so že morská vevlast, Rusi pa še ne; treba torej najprej obračunati z Nemčijo, nagarj z rusko pomočjo, potem pa? Pa kdo bi prerokoval!

Kratko rečeno: ruska moč je bila za sedaj manj nevarna Angležem kakor nemška in zato se je angleška politika približala ruski. Trojni sporazum je bil rojen, toliko lažje, ker so znali Angleži Rusom najbolj predočivati, da so največji nasprotniki prostega ruskega dostopa na morje ne oni sami, ampak Nemci, ki stremijo za posestjo cele Male Azije, za katero posest je Nemcem treba Dardanel, ne Rusom.

Dardanele - Carigrad! Kakšne občutke porajajo te besede v srcu in duši vsakega Rusa! Genijalni pisec oporoke Petra Velikega — pripisuje se celo Napoleonu — je zasejal seme na radovitna tla. V besedi Carigrad so se spojila ruska verska čustva s političnimi cilji ruske države v masivno enoto, katere sila se je obrnila z vso močjo proti vsemu, kar je stalo ruskemu pohodu na Carigrad na poti. Odtod izvira rusko-nemško in rusko-avstrijsko nasprotstvo na Balkanu, ki se je vsled različnih intrig poostrišlo do političnega umora.

Podmorski čolni.

Ze blizo 30 let bo minulo, odkar so začeli Francozi s svojimi prvimi skušnjami s podmorskimi ladjicami. Wittheadov torpedo se je polagoma razvil in tehnično tako izpopolnil, da je postal jako nevarno orožje. Težko je bila le v tem, priti z njim v toliko bližino sovražne ladje, da je bilo možno isto tudi sigurno zadeti. Gradili so v ta namen majhne, toda jako hitre torpedne ladje, katere so imele nalogo približati se kolikor mogoče prikrito in neopaženo sovražni ladij, ter jo z izpuščenim torpedom uničiti. Tak zavratni napad, preden je bila vojska napovedana, so izvršili Japonci na rusko brodogradnjo pred Port-Arthur in res se jim je posrečilo tri ruske ladje, če že ne potopiti, pa vsaj tako znatno poškodovati, da so bile več mesecev za boj neuporabne. Toda torpedovka je le mala ladijca, katero toča krogel iz velike bojne ladje takoj uniči, če se ji le na obzorju prikaže, predno zamore svoj torpedo izpuštili. Umevno je torej, da so skušali torpedovko tako prirediti, da bi se mogla pod vodno površino neopaženo približati sovražni ladij.

Leta 1888 je francoska mornarica izdelala prvi podmorski čoln "Gymnote". Imel je valjasto obliko in na obeh koncih ošiljen. Gonilna moč mu je bila elektrika, katere se je nabrala v akumulatorjevi bateriji, terse premikal pod vodo z brzino 6 morskih milj (11 km) na uro. Ladijca je bila le 18 m dolga in 1,80 m široka, njena vsebina je znašala le 30 ton. Četudi ni bila ladijca sama na sebi praktično se porabna, vendar so se preskušnje z njo tako ugodno obnesele, da je francoska vlada sklenila poizkuse nadaljevati in za devno dovršiti. "Gymnote" je bila bila premajhna, njena vsebina ni zadostovala, da bi se vsa potrebna oprava vanjo vložila, gonilni stroj ni imel dovolj moči za kako daljšo pot po morju, ladijca te velikosti bi bila k večjemu porabna v bližini katerega pristanišča.

Prišli so z gradbo večjih ladij 40 do 45 m dolgih in z vsebino 150 do 250 ton, katere so bile sicer mnogo ugodnejše, ven-

dar se je pa pojavilo toliko raznih težkoč, da je bilo treba vse naert deloma temeljito spremeniti.

Za čoln, ki bi bil trajno pod vodo, je najugodnejša oblika valjarska, kateri je na obeh koncih konično šiljast, ker najlažje prenaša vsestranski vodni pritisk, manj ugodna je pa ta oblika za ladijco, katere plava na površju. Tudi ni lahko na ladijo naložiti toliko akumulatorjev, da bi dajali za dalj časa zadostno množino elektrike. Končno vendar ni treba, da bi bila ladijca vedno pod vodo, temveč zadostuje, ako se more le za določeni čas skriti pod vodno površino. Skušnja sama je pokazala, da se v vodi predmeti na večjo daljavo ne morejo opazovati. V morju se vsaj deloma razločno vidi samo na daljavo kakih 10 m in že na daljavo 30 do 40 m ni mogoče ničesar videti. Tudi je dolgo bivanje pod vodo v popolnoma zaprti ladij dalj časa mučno za moštvo, kljub vsem pripravam, katere imajo za čiščenje zraka.

Ti pomisleki so graditelje ladij privedli do zaključka, da je umestnejše podmorski čoln tako prirediti, da navadno plava na površju, kakor vsaka druga ladija in ga le tedaj in za toliko časa pogrezniti pod vodo, kadar je za to resnična potreba. V ta namen so dali čolnu navadno obliko ladje s zaokroženim, le na vrhu nekoliko ravnim krovom. Sicer ta oblika ni tako ugodna prenašanju vsestranskega vodni pritiska v globločinah, kakor pa popolnoma valjasti čoln, vendar pa zadostuje vsestranskim zahtevam, zlasti, ker čolnu ni treba se potapljati v velike globine, kjer bi bil vodni tlak stenam že nevaren. Stene so dvojne, katere služijo deloma v to, se sprejme v prazni medprostor voda, kadar je treba čoln potopiti, deloma se isti porabi kot shramba za olje.

Oglejmo si po temu vzoru sestavljeni čoln (Mod. U. 1) nemške mornarice.

Podmorski čoln tipa U 9, U 12 ima približno dolžine 43 m in širjave 3,6 m, kadar plava na površini morja, se potalja 2,8 m globoko in razrine 250 ton vode, popolnoma potopljen ima približno 300 ton. Izdelan je ves iz jekla in z oporami opremljen za vodni pritisk 50 m (skoro 5 atmosfer), vendar se pa nikdar tako globoko ne potaplja, pride k večjemu do 30 m globoko. Na sredi pa lahko zaboečnega krova se nahaja majhna kuplja za poveljnika in krmarja, iz kuplje je vhod v ladijco. Preej pod kupljo se nahajajo prostori za moštvo, (2 častnika in 15 mož) mala električna kuhinja s shrambo. Ves drug prostor je odločen za mornariške vrste. V ladijci se nahaja Dieselnov motor na petrolej in ima 450 konjskih sil. Rabi se pri vožnji na površju in daje ladijci brzine 12 do 13 morskih milj. Ako je čoln pod vodo, tedaj oljni motor ni poraben in na njegovo mesto stopi električni stroj. V ta namen se nahaja v ladijci zadostna množina akumulatorjev, ki oddajo elektrike motorjem za 150 konjskih sil in podelijo ladijci pod vodo brzine 9 milj na uro. V sprednjem delu ladijce se nahajate dve cevi, iz katerih se izpuščajo torpedi.

Čoln ima dvojne stene; v ta medstenski prostor se sprejme voda in čoln se pogrezne pod površje. Če se hoče zopet dvigniti, se z zračnim pritiskom voda zopet izrine in čoln splava na površje. Na gredelju ladije je pritrjen 5 ton težak železni utež, kateri sicer navadno brez koristi obtežuje, v slučaju kake nezgode se pa z enim pritiskom lahko odgne in odloči od ladje in ista splava še na površje.

Ladijca ima dva vijaka in več krmil za horizontalno krmenje, z njimi se ladijca v teku lahko poljubno višje ali nižje v vodi dviga. Opremljena je z železnimi posodami, v katerih se nahaja zelo stisnjen zrak za dihanje in obenem s pripravo, katere uporabljen zrak zopet očiščuje oziroma odstranja.

Čim večja je ladja, toliko več ima porabnega prostora, tem prostejše se tudi giblje. Majhna ladija je navezana na bližino obrežja, ali pa kake druge večje ladje, katere jo preskrbi od časa do časa s premogom ali oljem. Tudi podmorski čoln je tem porabnejši, čim dalj časa se lahko giblje na prostem morju. Zato so začeli v zadnjih letih izdelovati še večje podmorske čolne, kateri lahko samostojno nastopajo, se v slučaju potrebe skrijejo pod vodo in postanejo vsled tega ja-

ko nevarni nasprotniki. Te ladijce so 60 do 75 m dolge, imajo vsebine 800 do 1200 ton in 2000 do 4000 konjskih sil močne stroje. Opremljeni so tudi z nekaterimi lahкими brzostrelnimi topi.

Iz ladje pod vodno površino se nikamor ne vidi, preskrbeti je bilo treba ladijci pripravo, s katero bi bilo možno tudi iz pogreznjene ladje opazovati vsaj najbližjo okolico.

Znani praški hotel "Zlata husa", last poslanca Klofača, bo 15. februarja na javni dražbi prodan. Hotelska palača je cenjena na 2.678.566 kron.

Knjigotržec Hoelder umrl.

Kakor poročajo z Dunaja, je tamkaj umrl znani knjigotržec komercialni svetnik Alfred vitez Hoelder. Dosegel je visoko starost 90 let.

Prva varuhinja na Dunaju.

Na Dunaju je pred kratkim zaprisežena prva ženska varuhinja gospa Berta Frankl-Scheiber. — Prevzela je varstvo nad nekaterimi sirotami in vojni padlih vojakov.

Ogrski učitelji v vojni.

Po neki privatni statistiki se nahaja 4906 ogrskih učiteljev na bojiščih. Od teh jih je bilo 206 že ranjenih, 41 jih je padlo.

Za smeh in kratek čas.

NA MIKLAVŽEV VEČER.

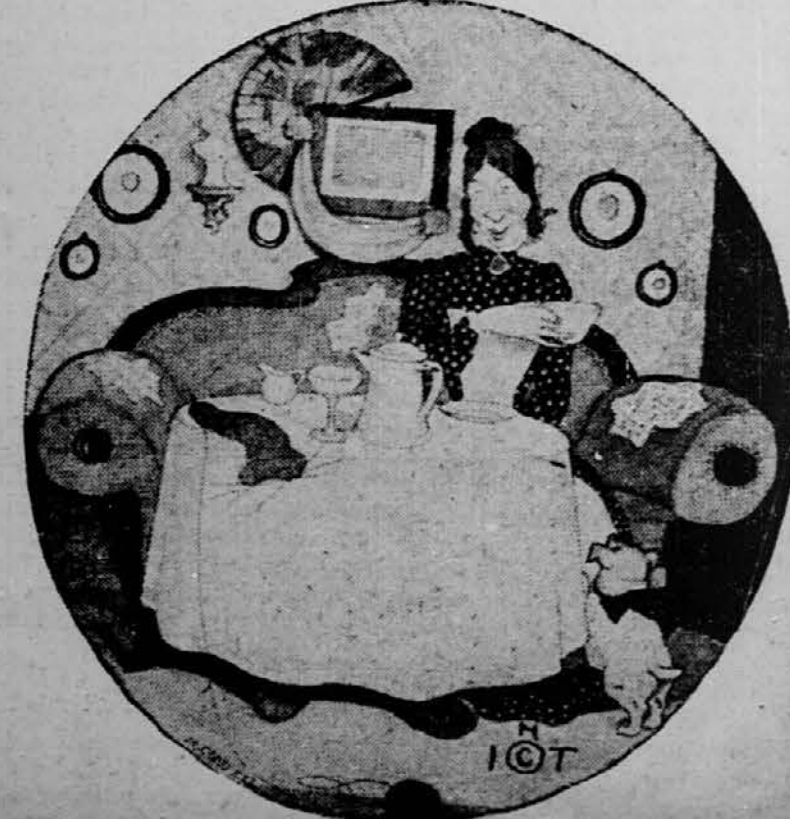
— Sosea, zakaj se niste dali otrokom daril?
— Moram počakati, da bodo malo bolj utrujeni.
— Zakaj pa?
— Zato, da ne bodo vsega pobili.

MALO PREHUDO.

— Ta igralec je pa res imenično igral. Ko je imel revolver v roki, sem mislil, da se bo res ustretil.
— Jaz sem svoj čas poznal igralca, ki se je vedno res ustretil, če je igral to ulogo.

VIŠEK ZAD OVOVLJNOSTI.

Jugoslovanska

Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way or box 57, Brad-
dock, Pa.
Podpredsednik: ALOIS BALANT, 112 Sterling Ave., Bar-
berton, O.

Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Box 424, Ely, Minn.
Blagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.
Zaupnik: LOUIS KASTELIC, Box 583, Salida, Colo.

VERHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN J. IVEK, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421-7th St., Calumet, Mich.
PETER SPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.
JOHN VOGRICH, 444-6th St., La Salle, Ill.
JOHN AUSEC, 6413 Matta Ave., Cleveland, O.
JOHN KRŽIŠNIK, Box 133, Burdine, Pa.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28. St., Lorain, O.
JOSEPH PISHLAR, 308-6. St., Rock Springs, Wyo.
GREGOR PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, št. 1,
Ely, Minn.
LOUIS CHAMPA, od društva sv. Sreča Jezusa, št. 2, Ely,
Minn.
JOHN GRAHEK, st., od društva Slovence, št. 114, Ely,
Minn.

Vsi dopisi tilkajoči se uradnih zadev kakor tudi denarne po-
štjatve naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe
pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bode
oziralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

Verovšek.

Vihar gre preko zemlje, lomí
hraste in bore kakor suho drač-
je; udari na morje — prevale se
žubí živo življenje in ni ga več;
zabudi nad mestom — bilo je in
ni ga več. Smrt se ni plesala ta-
kega plesa, še nikoli ni dala to-
liko posla svojim deklam, ki jih
naštevajo litanije; kugi, lakoti,
draginji in vsem drugim neime-
novanim, nič manj strašnim. Še
malo in več ne bo prostora za gro-
bove. Vse strahote tega sveta, ki
so časih trgale človeku sree, so
mu vsakdanji kruh, ki ga uživa
brez solza; ali je močnejši, ali je
otrpnil, kdo ve.

Vihar gre preko zemlje, hrasti
in bori se lomijo, celi gozdovi pa-
dajo. In vendar je še mogoče, da
umrje žlahtno drevo čisto v za-
tišju, komaj opaženo, od viharja
nedotaknjeno. Čudno je, skoro
zopernaturno, da še umirajo ljud-
je na postelji. Ali pač je mnogo
takih tihih smrti, tako tihih, da
se človek le mimogrede zneni za-
nje; da pogleda, se pokriža ter
gre dalje in misli drugam, čeprav
je sree, ki je prenehala biti, bilo
sree Verovškovo.

Nekrologi, ki smo jih brali ob
Verovškovi smrti, niso bili nič
obsebnosti in nič slovesnosti, ka-
kor so bile svoje čase nekrologi
za kakim rodoljubnim štacuna-
jem z dežele. En hip spominja, ro-
ka obrne list in Verovška ni več,
nekrologa tudi ne, na njegovem
mestu se junaki debelo tiskane te-
legrame.

Společka se mi je zdelo, da je
tako ravnanje neustojljivo, ne-
hvaležno in tudi nečestito. Zda-
jo, ko je papir pred menoj, vidim,
da je bilo vse prav, da ni moglo
biti nič drugače. Rad bi se spo-
minjal na Verovška, kakor je bil,
rad bi povedal z lepo in ljubez-
njivo besedo, kaj je bil vsem in
meni. Ali tako mi je, kakor da sta
on in čas njegov sila daleč, neke-
je za megli in gorami, za "mrtvi-
mi zarjami". Zdi se mi, da vidim
njegov široki, smehljajoči obraz
v družbi drugih obrazov, tako
ljubih in znanih, zdaj tako dalj-
nih in bledih: Valentina Vodni-
ka, Prešerna, Simona Jenka, Lev-
stika, Gregorčiča, Gestrina, Ket-
teja, Medveda in še tisoč drugih,
njim po sreči in besedi
enakih. Slišim živketanje ko-
zareev, slišim pesem, tako veselo
in otožno, kakor da jo poje naša
naša zemlja iz svojih globočin,
slišim prešerno, odkritosrečno,
moško modrovanje, ki ga komaj
razumem, slišim predrzno zabav-
ljivo, ki se ji komaj upam priki-
mati, slišim smeh, tako glasan,
tako naravnost in brez strahu
pognan iz kipečih prs, da se o-
ziram plah. In nad njimi vsemi
je razlita, iz oči jim sije ljubez-
njivost, kakor topla, mehka luč.

Kdaj je vse to bilo? Kje je tista
dežela? Daljno vse, daljno!

Tista dežela je za megli, za
gorami; in nikoli več se ne povr-
nemo tja. Če bi hotel napisati Ve-
rovšku tak spomin, kakor ga za-
služi, bi ga moral napisati dobi,
ki je ni več.

Ob prelomu gleda človek, gla-
da narod naprej, nima časa, da bi
se oziral nazaj. Nemirna misel ne
utegne, da bi molila ob grobovih,
če še tako dragih; pero se upira,
da bi pisalo zgodovino, če še ta-
ko polno lepote. Pogreben se mu-
di, da sleče žalno obleko; mudi se
mu, sam ne ve kam.

Verovšek je bil eden najime-
nitnejših sinov tistega slovenske-
ga naroda, ki se je smejal. V sme-
hu tistega nroda je bilo vse, kar
premore bogato človeško sree:
ljubezen, poštenost, modrost,
grenkoveselo spoznanje življenja
— tega svojega življenja, tako
polnega bridkosti, ki jih je treba
vsako uro posebej premagati. —
Mnogotero bridkost je premagal
Verovšek, svojega naroda sin, in
se je smejal; najlepši in najbolj
ljubezni vreden je junak, ki se v
boju smeje; in ki s svojim sme-
hom pokaže mlajšim prav tisto
junško pot.

Daljno, vse, daljno! Spomi-
njam se na široki smehljaj Ve-
rovškovega, na široko njegovo ge-
sto, kadar si je pogladil visoko
nad čelom ostanke las — in vse je
prav tako, kakor da bi odprl staro
knjigo ki mi je pri sreči se iz-
za mladosti, kakor da bi slišal
tanke zvoke pesmi, ki jo je pela
moja mati, kakor da bi stopil v
staro kmetiško izbo z očrnelim
stropom, s skrinjico v zidu in z
jaslicami v kotu. Par tednov je
šele, da je Verovšek umrl, sam in
tih in pozabljen, da so ga pokop-
ali brez slovesnih govorov, brez
črohi zastav in brez sočasnega
šundra: par tednov, stoletje. Nje-
ga in kar je bilo njegovega naj-
lepšega, so položili v zemljo, ki je
za gorami, komaj še dosegljiva
našemu spominu. Bog je kar na-
ravnost pokazal, kje da je križ-
pot; in Verovšek je umrl.

Prišel bo čas, ko bomo z jas-
nim in mirnim očesom pogledali
nazaj. Takrat bomo veselo trepa-
taje spoznali, koliko bogastva da
imamo, ki je za nas in za one za
nam visoko nakopčeno, verno
shranjeno. Takrat bomo romali k
grobovom živih, da nam bodo go-
vorili še vse veselo, modre in
sladke besede, ki smo jih bili za-
mudili. Takrat bomo videli, da je
tista prečudna dežela tam za
megli in za gorami vsa polna
svetlobe, veselja, moči in pogu-
ma, naš ljubi stari dom, ki nam
bo smehljaje veleval, da si posta-
vimo svojega po svoji mladi mo-
drosti.

In takrat, Verovšek, bodo tudi
tvojem spominu potrkavali zvo-
ni, takrat bomo tudi v tvojo o-

pomnjo zapeli pesem, da jo boš
slišal v grobu, zdaj takó samot-
nem in tihem.

Ivan Cankar.

Pomen mest za vojsko.

Za časa petmesečne svetovne
vojne se je opetovano govorilo
in pisalo o različnih mestih, ka-
terih posest ali izguba naj bi po-
menjajo pretežno večine ljudi po-
menila zmago ali poraz. Veselo u-
panje je navdajalo srca, kadar je
brzojav razglasil vest, da so čete
zasedle to ali ono mesto; ravno
tako pa je prevzel neke ljudi
vselej — prazen strah, kadar je
bilo rečeno, da je to ali ono mesto
zasedel nasprotnik. Tu je pač že-
leti nekoliko jasnosti, da se izog-
nemo pretirnemu optimizmu, ravn-
no tako ali pa še bolj, da ne pa-
demo v še bolj škodljiv pretiran
pesimizem.

Sedanja vojska je napravila
kratke konce mnogim vkorenin-
jenim teoremom in aksijonom.
Različne izkušnje, katere so ve-
ljale po dosedajni vojni historiji
kot svete in nedotakljive, so se
morle umakniti docela neznanim
naumom in nazorom, in mi smo
morale umakniti docela neznanim
polnoma presedati. Take "preure-
ditve vse vrednosti", kakor jo je
povzročila sedanja vojska, svet
še ni videl. Končni in splošni pre-
gled skupnega rezultata vseh no-
vih naukov bo pa mogoče šele dolgo
po vojski; danes se dajo kon-
statirati šele posamezne drobtine.

Vzemimo iz ogromne mate-
riala kot vzgled samo eden slu-
čaj: mesta. Na tem enim vzgle-
du se že da spoznati, kako različ-
ni so bili stari nazori od novih, ki
se porajajo.

V starih časih so vojske potrebo-
vale v svojo prehranitev in o-
skrbe večjih opirališč, zlasti
mest. Vozništvo ni bilo dovolj
številno, ceste in poti so bile slab-
še, tudi jih ni bilo dovolj, da bi
mogli vozovi o pravem času ar-
madam slediti. Zato je bila vsa-
ka armada primorana, da se opi-
ra na večje kraje, bodisi utrjene
ali neutrjene, kjer so bile bogate
zaloge vojni potrebščin. Kolikor
večje je bilo mesto, toliko boljše.
Maloštevilne armade je bilo mo-
goče tudi v mestih nastaniti, kar
je bilo zlasti za zimo velikega
pomena. Če je torej sovražnik
večje mesto zavzel, je pomenilo
to zavzetje za lastno armado hud
in obuten udarec, ker je bila ar-
mada starega sistema skoro po-
polnoma navezana na mesta.

V tej dobi se je tudi rodil na-
zor o pomenu mesta, ki se danes
prevladuje, čeprav po krivici;
splošno mnenje se danes veče o-
ba pojma o posesti kakega mesta
in o zmagi kot nerazdružljiva,
kar je pa danes popolnoma dru-
gače.

Danes ni nobena armada več ve-
zana na posest mesta. K večjemu
kje v Afriki še. Razvite prometne
zveze, katerih zadnji konci sega-
jo skoro do najbolj skritih hri-
bovskih vasi, razvoj modernega
trga, ki spremlja vsako armado,
dovoljno število vrpne živine,
fabrikacija konzerv, in še mnogo
drugi činiteljev je napravilo
moderno armado vključn njeni
številnosti silno lahko premakljivo
in gibčno in popolnoma neod-
visno od mest in večjih krajev.

Dočim je prej bila armada veza-
na na mesta in bila od njihove
posesti odvisna, je danes armada
telo zase, mesto pa zase. Oba poj-
ma sta popolnoma ločena. Moder-
no opremljena četa se premika
povsod in ostane povsod, naj si
ima mesto za hrbtom ali pa ne,
ker ima vse potrebno s seboj.

Na frontah, ki imajo razdalje
po več sto kilometrov, ne pomenja
posest kakega mesta veliko.
Glavno je, da stoji armada. Če se
deli armade tu pomikajo naprej,
tam nazaj, kakor že položaj za-
hteva, je to popolnoma neodvisno
od posesti kakega mesta. Bitka je
lahko dobljena, če je kako mesto
v naši posesti ali pa ne; bitke pa
dobiva armada ne mesto. Da lju-
dje še vedno nazivajo bitke po
mestih, je naravno; tu živi še na-
dalje stari predsodek, drugih je
pa stvar praktična zaradi okraj-
šave. Tako n. pr. mi govorimo o
bitki pri Lvovu, ki se je pa bila
lepo število kilometrov od mesta.

Gotovo je dobro, če se posreči
kako mesto zasedati. Mesta so na-
vadno zvezana z velikimi železni-
cami, ki znatno olajšujejo tran-
sport; nudijo navadno kaj dobi-
ti, a kako majhnemu delu moder-
nih armad! V mestih je navadno
kaj dobiti, a kako malo za celo
armado! Vse to so olajšave, kate-
rih nihče ne zanika, potrebne
pa niso. Izhaja se tudi brez njih,

kakor brez vina, če je kruha do-
volj.

Zato je treba tudi oni "moral-
ni faktor", o katerem radi govo-
rimo, če jedno mesto menja svo-
jega gospodarja, nekoliko pre-
tehtati na njegovo pravo vred-
nost. Ker so se izpremenile pod-
lage njegove, zato se je izpreme-
nil tudi on sam: danes odločuje
jedino le dobro preskrbljena in iz-
urjena armada. V njej se osred-
točuje vsa moralna vrednost, ne
v mestih.

Sedanji Antwerpen.

V antwerpenskem časopisu, iz-
hajajo le flamski listi, se zreali,
da se počasi gospodarstvo zopet
dviguje v nekdanjem tako ponos-
nem, zdaj ponižanem mestu. Ant-
werpensko upajo na boljše bodo-
nost.

Na reki Šeldi se je že razvil
manjši promet. Med Antwerpem
in Bruseljem vozijo po Šel-
di, Rupelnu in po prekopu Wille-
broeck vsak dan, izvenredni nedelji.
Vožja traja 11 ur, a toliko časa
traja tudi vožnja po železnici,
ker se vozi po ovinku skozi Lo-
wany (Loewen), kjer se mora
prestopiti v drug vlak. V Amster-
damu vzijo parniki "Stadt Am-
sterdam I—VI", kjer imajo zve-
ze z oecanskimi parniki. Pisma
iz Antwerpena v razna belgijska
mesta prevzamejo zanesljivi za-
sebniki, ki se kot taki priporoča-
jo v inseratih. Inseratov objav-
ljajo časopisi vedno več, kar do-
kazuje, da se gospodarstvo dvi-
ga. Pred vsem se ponujajo praz-
na stanovanja, a nekateri pripo-
ročili inserati tudi dokazujejo,
da želi prebivalstvo že tudi neko-
liko luksusa.

Med raznimi transportnimi za-
drugami, ki so razvijale prej ob
bregovih reke Šelde obsežen pro-
met s parniki, je prišla do zdaj
je ena poslovalci. Te zadruge ima-
je, kakor znano, stara in posebna
pravila in se strogo od drugih po-
dobnih organizacij ločijo. Nazi-
vajo se "Nation". Med njimi zo-
pet deluje "Luikentiel", ki presku-
buje transporte v mestu in zunaj
njega.

Prehranjevanje prebivalstva je
ugodno, dasi trdi nizozemski ča-
sopisje, da ni. — Antwerpenski
"Handlsblad" odlično nastopa
proti nizozemskemu listu "Nieuw-
e Rotterdamse Courant", ki je
trdil, da se mora prebivalstvo
preživljati s 300 grami rži za o-
sebo na dan. Izjavja: Če bi hoteli
zavracati vse laži, ki jih razširja-
jo naši severni sosedeji o Antwer-
penu, bi morali napolniti cel pre-
dal. Soli, ki jo je nekaj časa pri-
manjkovalo, je zdaj obilo. Znana
aniburska transportna trdnjaka
Karl Schroers, ki ima zalogo v
Antwerpenu, razpolaga z zadost-
no zalogo kuhinjske soli. Zupani
antwerpenskih predkrajev in so-
sednih občin lahko dobavijo sol
po županstvu v Antwerpenu. —
Funt soli stane le 7 in pol feniga.
Tudi mleko je v Antwerpenu ce-
neje, kakor v poreskih mestih.
Krompir, premo se dobi po zmer-
nih cenah, kolikor ga kdo potre-
buje.

Senčna posledica vojske: po-
begnilo je veliko ljudi; znižalo se
je število strážnikov, premožnej-
ši so v bedi, red je razpadel, po-
javilo se je veliko tatvin, kakor
poročajo časopisi. Neomejna želja
Belgijcev po svobodi se je vsled
zadnjih dogodkov pokazala v
čudni luči. Policija je zaposlena,
da čuva zasebno last, osobito za-
mi.

CENIK KNJIG

katero ima v zalogi

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 CORTLANDT ST. NEW YORK, N. Y.

MOLITVENIKI:

Marija Varhinja —.60
Marija Kraljica —.60
Marija Kraljica, elegantno —.60
vezano —.1.20
Rajski glasovi —.60
Rajski glasovi elegantno —.1.20
vezano —.60
Rajski glasovi, elegantno —.1.40
vezano —.1.40
Pot k Bogu, elegantno ve-
zano —.1.20
Skrbi za dušo, elegantno —.1.20
vezano —.1.20
Sveta ura, elegantno vezana —.1.20
Vrtee nebeski —.40

POUČNE KNJIGE:

Abecednik slovenski, vezan —.25

loge drv in premoga proti tistim,
ki ne razločujejo med tem, kaj je
moje in tvoje. Tavoje ostro kaz-
nujejo.

Nemško vojno sodišče je neke-
mu kmetu prisodilo 7-mesečni za-
por. Skrivalec je dva belgijska
pešca v svoji hiši in si prilastil
nekaj stvari, ki so bile last nem-
ske države. Nekemu delavcu v
Antwerpenu je prisodilo trime-
sečni zapor, ker je ukradel oro-
žje, namenjeno zgradbi mostu
čez Helder. Dva prebivalca v Con-
ichu sta bila obsojena vsak v za-
por dveh mesecev in enega tedna,
ker nista izročila svojih lovskih
pušk s strelivom. Neki prebivalec
predmestja Berchem je bil kot
vojni jetnik odposlan za 6 mese-
cev v Nemčijo, ker je hotel neke-
ga nemškega vojaka zapeljati, da
dezertira.

Ljudske šole so v Antwerpenu
kakor tudi v večjih okoljskih kra-
jih v večjem obsegu zopet otvorili.
Več srednjih šol, ki jih vodijo re-
dovnice, so otvorili decembra in
jih še otvorijo konec tega me-
seca.

Kako dolgo bo trajala vojna?

Na to vprašanje odgovarja du-
najska "Zeit", ki pravi: Pred
nekim delnim sodiščem v Brun-
sviku se rešuje neka civilna prav-
na stvar proti nekemu vojaku, ki
je na bojnem polju. Deželno sodi-
šče se je v tem vprašanju posta-
vilo na temelj § 365. civilnega ka-
zenskega postopanja, ki se glasi:
Ako se v sodni obravnavi proti
obtoženemu nahajajo v dokaznem
postopanju zapreke in ako je čas,
v katerem se more dokazilno po-
stopanje izvršiti, negotov, potem
se mora določiti rok, v katerem
mora obtoženec izročiti sodišču
dokaze. — Sodišče je odredilo ta
rok in odgovorilo razpravo za leto
dni. To je morebiti prvi uradni
akt, ki določa, kako dolgo bo tra-
jala vojna. To se razume, da se
to ne sme vzeti za resno.

Uspeh vojnega psa.

Vojak, ki se je udeležil bojev
na severnem bojišču, pripovedu-
je: Našemu polku se je parkrat
pripetilo, da se je streljalo manj
iz hiš, ali krivica nismo mogli do-
biti. To uganko smo rešili s po-
močjo vojnega psa. Korakali smo
skozi noko vas, ne da bi nas kdo
napadel. Ali toliko, da smo imeli
vas za seboj, pa so že začele pa-
kati puške in svinčeni srpci so
nam brendali okoli nses. Vrnili
smo se v vas in smo pozorno pre-
gledali vse hiše, ali nič sumljive-
ga se ni našlo. Že smo hoteli na-
prej, kar jo ubere naš pes za ko-
košmi. Menili smo, da se kani po-
sladkati z rumeno pečenko, pa se
nismo dalj brigali zanj. Le vojak,
kateremu je bil izročeno pes, ga je
začel nazaj klicati. Pes pa, sicer
skozi in skozi ubogljiv, je bil gluh
za živžig in klic, tudi ko so koku-
ši krenile v drugo smer. Pes je
nato izginil kakor bi se v tla
vdrl. Vojak je hitel za njim z re-
volverjem v roki. Psi ni bilo ni-
koli nikjer, bilo pa je slišati pod-
zemeljsko bolešno ječanje. Ko so
se vojaki približali k dotičnemu
mestu, se jim je nudil naslednji
prizor: V plitvi jami sredi polja
je bilo skritih osem ruskih voja-
kov. V enega izmed njih se je
zakadil naš pes tako, da mu je
raztrgal goleno. Ruse smo od-
vedli s seboj in s pomočjo psa
pregledali vse polje. Našli smo
še približno 150 ruskih vojakov,
ki so skrivaj iz jam na nas stre-
ljali. Od te dobe smo vselej hi-
tro našli sovražnike. Tudi žene in
kolesarji so bili včasih med nji-
mi.

Navodilo za spisovanje raz-
nih pisem —.70
Nemščina brez učitelja, 1.
in 2. del po —.50
Nemščina brez učitelja, 1.
in 2. del, vezano —.1.20
Novi domovinski zakon —.20
Pegmarica, nagrobnice —.1.00
Poljedelstvo —.50
Popolni nauk o čebelar-
stvu, vezan —.1.00
Pouk zaročenem, vezan —.70
Prva nemška vadnica —.35
Sadjejeja v pogovorih —.25
Schimpffov nemško-sloven-
ski slovar —.1.20
Schimpffov slovensko-nem-
ški slovar —.1.20
Slovar nemško-slovenski
(Janežič-Bartel), vez. —.2.50
Slovar slovensko-nemški
(Janežič-Bartel), vez. —.2.50
Slovenska kuharica, vez. —.3.00
Slovenska Slovnica, vez. —.1.25
Slovenska pegmarica 1. in
2. zvezek po —.60
Slovensko-angleška slovni-
ca, vez. —.1.00
Spisovnik ljubavnih pisem —.40
Spretna kuharica, brošir. —.80
Trtna už in trtojeja —.40
Umna živinoreja —.50
Umni kmetovalci —.50
Voščilni listi —.20
Zgodbe sv. pisma, vez. —.50
Zirovnik, narodne pesmi, 1.,
2. in 3. zvezek, vez., po —.50

ZABAVNE IN RAZNE DRUGE
KNJIGE:

Avstrijska ekspedicijska —.20
Balkansko-turška vojna —.35
Baron Trenk —.20
Belgrajski biser —.20
Beneška vedeževalka —.20
Beračeve skrivnosti —.60
Beračica —.20
Bitka pri Visu —.30
Boj za pravico —.40
Boj s prirodo —.15
Božični darovi —.15
Burska vojska —.25
Cerkvica na skali —.15
Cesar Jožef II. —.20
Ciganova oseta —.20
Ciganska sirota, 93 zvezkov —.50.00
Človek in pol (Cankar) —.1.00
Črni bratje —.20
Čvetke —.20
Dama s kameljami, broš. —.80
Deteljica —.25
Devica Orleanska —.30
Don Kičot —.30
Dobrota in hvaležnost —.60
Doma in na tujem —.20
Dve čudopolni pravljici —.20
Erazem Predjamski —.20
Evstahija dobra hči —.20
Eno leto med Indijanci —.20
Fabiola —.35
George Stephenson, oče že-
leznic —.20
Grizelda —.10
Grof Radecky —.20
Grof Monte Cristo, 2 zvez-
ka, broš. —.3.00
Grofica beračica, 100 zv. —.50.00
Hedvika, banditova nevesta —.20
Hirlanda —.30
Hildegarda —.20
Hilape Jernej —.60
Hubad, pripovedke, 1. in 2.
zvezek po —.20
Ilustrovani vodnik po Go-
renskem —.20
Izlet v Carigrad —.20
Ivan Resnicoljub —.20
Izanami, mala Japonka —.20
Izidor, pobožni kmet —.20
Jama nad Dobrušo —.20
Jaromil —.20
Krištof Kolumb —.20
Krvava noč v Ljubljani —.40
Križana umilenost —.40
Kaj se je Makaru sanjalo? —.50
Kukelev stan —.15
Lažnjivi Kljukec —.20
Leban, 100 beril —.20
Lepa Vida (Cankar) —.80
Ljubezen in maščevanje,
102 zvezka —.50.00

Maksimilijan I. —.20
Marija, hči polkova —.20
Mati, socialen roman. —.1.00
Mlinarjev Janez —.40
Malomestne tradicije —.25
Mir Božji —.70
Mirko Poštenjakovič —.20
Na različnih potih —.20
Na valovih južnega morja —.15
Na indijskih otokih —.30
Na jutrovm —.35
Na preriji —.20
Naseljenci —.20
Na divjem zapadu, vez. —.60
Najdenček —.20
Nesrečnica —.25
Narodne pripovedi, 1., 2.,
3. in 4. zvezek po —.20
Nezgodan a Palavanu —.20
Nikolaj Zrinski —.20
O jetiki —.15
Odkritje Amerike, vez. —.80
Pasjeglavei —.1.00
Pavliha —.20
Pod turškim jarmom —.20
Pot lažbezni, 110 zvezkov —.55.00

Maksimilijan I. —.20
Marija, hči polkova —.20
Mati, socialen roman. —.1.00
Mlinarjev Janez —.40
Malomestne tradicije —.25
Mir Božji —.70
Mirko Poštenjakovič —.20
Na različnih potih —.20
Na valovih južnega morja —.15
Na indijskih otokih —.30
Na jutrovm —.35
Na preriji —.20
Naseljenci —.20
Na divjem zapadu, vez. —.60
Najdenček —.20
Nesrečnica —.25
Narodne pripovedi, 1., 2.,
3. in 4. zvezek po —.20
Nezgodan a Palavanu —.20
Nikolaj Zrinski —.20
O jetiki —.15
Odkritje Amerike, vez. —.80
Pasjeglavei —.1.00
Pavliha —.20
Pod turškim jarmom —.20
Pot lažbezni, 110 zvezkov —.55.00

Opomba: Naročilom je priložiti denarno vrednost, bodisi v go-
tovini, poštni nakaznici, ali poštni znamkah. Poštšina je pri vseh
cenah že vračunana.

Potovanje v Liliput —.20
Poslednji Melikanec —.20
Pred nevihto —.20
Priljubljeni —.20
Pregovori, prilike, reki —.25
Pri Vrbečevem Grogi —.20
Prst božji —.20
Pundika —.20
Prava in nepravna ljubezen —.60
Pariski zlatar —.25
Razne povesti, vez. —.40
Randerouz —.25
Revolucija na Portugalskem —.20
Roparsko življenje —.20
Rinaldo Rinaldini —.25
Senila —.15
Sita, mala Hindostanka —.20
Skrivnosti srea —.50
Stanley v Afriki —.20
Strahovalci dveh kron, 2
zvezka —.1.60
Sherlock Holmes, 1., 2.,
3., 4., 5. in 6. zvezek po —.80
Šmarino pri Krenju —.15
Sv. Notburga —.20
Sveta noč —.20
Srečolovce —.20
Strah na Sokolskem gradu,
100 zvezkov —.50.00
Strelec —.20
Saljivi Jaka —.25
Sopek lepih povesti —.20
Sanjska knjiga, velika —.30
Slovenski saljivce —.35
Skozi širno Indijo —.35
Štiri povesti —.20
Tegothet —.25
Turki pred Dunajem —.30
Tisoč in ena noč —.70.00
Timotej in Filemon —.20
Trije rodovi —.50
V delu je rešitev —.20
Veliki vsevedci —.35
Veliki trgovci —.30
Vojna na Balkanu, 13 zvez. —.1.85
Za tuje grehe —.60
Zlate jagode, vez. —.30
Življenjepis Simon Gregor-
čiča —.50
Življenja trnjeva pot —.30
Znamenje štirih —.30
Za kruhom —.20
Z ognjem in mečem, 7 zvez. —.2.00
Življenje na avstr. dvoru ali
Smrt cesarjeviča Rudolfa —.75

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Padel je na južnem polju, kakor se je brzojavilo, Miha Lenart, posestnik iz Smolenje vasi; umrl je v bolnišnici na Ogrskem vsled zadobljenih ran.

Padel je na Lupkovem prelazu v Karpatih Viktor Dolenz, rojen v Kranju, profesor v Graden.

Padel je Ivan Žgur, praporščak in predsednik akademicega društva "Danica", je pred svojo smrtjo še lastnoročno naslovil iz bolnišnice v Hatvanu na Ogrskem vojnoposnetno dopisnico na urednika ljubljanskega "Slovenca", nameravane poročila pa najbrž ni mogel več spisati in je dopisnico na drugi strani izpolnil v Hatvanu na božični praznik njegov žalujoči brat Josip, ki piše: Naznanjam žalostno vest o smrti svojega brata Ivana Žgura, ki je 24. decembra ponoči ob 2. uri izdihnil svojo blago dušo in jo izročil stvarniku. Ranjen je bil v Karpatih 15. t. m. okrog poldneva in prepeljan v rezervno bolnišnico v Hatvan. Ranjen je na glavi zelo hudo, ker mu je strel prebil čepinjo na čelu in je izstopil ven na senen. Ina tudi malo rano na roki čez dlan. Pokojni brat je dopisnico še sam naslovil.

Padla sta na južnem bojišču ruski asistent Bogomil Brinšek in evdejničar I. razreda Josip Perovšek, oba v finančni službi.

Nova grobova. Iz Tržiča poročajo: V sled ran, zadobljenih na severnem bojišču, je umrl že pred par meseci, a se je šele sedaj uradno izvedelo, Janez Dobrin, čevljar, v Novem Sadu na Ogrskem v bolnišnici. — Orel Jožef Zupan, ki je sam na glavi ranjen in leži v bolnišnici v Budimpešti, poroča, da je na sveti večer izdihnil v njegovem naročju njegov prijatelj Anton Ovsenek vsled prizadetih ran. Bil je blag in miren, značajan mladenič.

Mrtvi se oglašili. Iz Reteč pri Škofji Loki poročajo: Tudi pri mrtvih vstajajo. Objokovali so stariši Franceta Jenko, pa pisal jim je iz ruskega vjetništva v Citi v istočni Sibiriji. Objokovala je žena Miho Jenko, pa je prejela za novo leto iz Przemysla dva dopisnice od njega. Piše jej: "...Srečen sem, da ti morem sporočiti, kako se mi godi; zdrav sem in ni mi hudega, sem še v pisarni; v cerkev grem vsak dan en malo molit, ob nedeljah sem pri sveti maši. Mraza ni pri nas, snega je malo, za eno slano. Zdal tako hitim pisat, ker se mudi, da gre brž naprej z aeroplanom... Przemysl, dne 23. decembra 1914. Miha Jenko."

V ruskem vjetništvu se nahajata blejska rojaka Boris Černe in J. Petercel, sin hotelirja Petercela na Bledu.

V ruskem vjetništvu. Ivan Selan iz Sela pri Bledu, o katerem se je govorilo, da je v vojni v neki cerkvi zgorel, piše iz ruskega vjetništva iz Samarkanda v Srednji Aziji: Zdrav sem sedaj popolnoma, za kar se imam zahvaliti Bogu. Tu ni nič mraza. Tu bi bilo za mojo mamico, ki jih vedno zobe. Tu je dosti grozja, ki je zelo poceni. Funt velja dve kopejki. (2 kopejki = 10.)

Iz ruskega vjetništva je pisal svoji ženi v vas Drenje št. 11, pošta Straža, posestnik Anton Kumelj. Piše, da se je vozil po železnici iz Rusije 24 dni v Sibirijo tja nekam blizu kitajske meje. Omenja, da je bil ranjen, a je že zdrav in se vrne, ko bo vojna končana. Poroča se, da sta poleg Kumelja iz iste vasi še dva moža v ruskem vjetništvu, namreč Fran Pucelj in Ignacij Zoran. Pucelj je pisal iz mesta Tomsk v Sibiriji.

Ujet je bil na srbskem bojišču dr. Josip Hubad, komisar v Kranju, sin pokojnega gimnazijskega ravnatelja Hubada. Pisal je iz Čisa, da je bil ujet dne 9. decembra.

Odlikovanje. Veliko srebrno kolajno zaradi hrabrosti pred sovražnikom je prejel Filip Fatur, dragonski polk št. 5, doma iz Zagorja na Pivki. Sedaj se nahaja na Rusko-Poljskem. — S srebrnim zlatim križcem s krono je odlikovan za hrabrost Janko Torkar, narednik divizijske telefonске oddelke. Odlikoval se je v bojih na srbskem bojišču.

Po pet sinov v vojni. Posestnica Uršula Spačal, vdova iz Kostanjevice na Krasu št. 5, ima 5 sinov pri vojakih. Najstarejši je rojen leta 1872, najmlajši leta 1882. V Galiciji se bori tudi njen vnuk Peter, rojen leta 1893. — Posestnica Uršula Goli v Rudniku ima

pet sinov v vojni, šesti — najmlajši — pa bo šel te dni na nabor.

Iz ljudstva. Jernej Pleško iz Kozarij, Podsmreka št. 11, je vsled dogovora s svojim sinom Josipom vojaški oblasti javil o sebi, da se je sin Josip že toliko doma pozdravil, da on lahko vojaško službo v fronti nastopi in da to želita oče in sin. Josip Pleško, korporal domobrancev, je dobil v decembru daljši dopust zaradi bolezni.

50odstotni popust na železnice. Kakor znano, je e. kr. železsko ministrstvo dovolilo sorodnikom, ki hočejo obiskati svoje v vojni ranjene ali obolele sorodnike, 50 odstotkov popusta. K tej naredbi je pojasnil, da velja to le za ranjene in obolele avstrijske bojevnike, ki se zdravijo v teritoriju avstrijske ali nemške države. To velja tudi za sorodnike, ki bi se hoteli udeležiti v teh državah pogreba svojcev. K sorodnikom so vštete tudi zaročenke (neveste) obolelih, ranjenih in umrlih vojaških oseb. Istotako imajo pravico do 50odstotnega popusta vožnje vse one ženske, ki dokažejo, da nameravajo kakega obolelega ali ranjenega avstro-ogrskega vojaka obiskati v namestnem, da se tam naglo poroče.

Prodaja krompirja. Ako se o glasi zadostno število odjemalcev, bo prodajal mestni magistrat ljubljanski prihodnje tedne ogrski krompir I. vrste kilogram po 11 vinarjev.

Izprememba prepovedi. Ministrski ukaz z dne 4. januarja prinaša izpremembe obstoječe izvozne in prevozne prepovedi za Avstro-Ogrsko. Nova prepoved glede lesa se glasi: Evropski stavbni in porabni les, trd ali mehak, okrogel, obsekan, obzgan, rezan, klan, izvzemši furnirje, ne dalje obdelan, tudi železniški pragi, telegrafski drogi ali pripravljeni les za sode; surovi, pripravljeni ali obdelani držaji za piske, kolarska dela in za kolarje pripravljeni les, kolici za šotore, drogi za šotore in toporišča za orodje.

Umrli sta v Kranju Edmund Rooss, trgovec, in Anton Petelin, župnik v pokopju.

Triglavlski vodnik Šmerc umrl. V Mojstrani je 27. decembra umrl znani triglavlski vodnik, gostilničar Fran Skumave, po domače Šmerc, v starosti 41 let. Rajnik je bil po radovljiškem okrajnem glavarstvu že leta 1878. potrjen za triglavskega vodnika. Na Triglavu je bil nad 500krat.

K umoru v Škofji Loki. Vest, ki smo je pričeli v eni zadnjih števil, ni popolnoma točna. Poroča se, da Anton Rant in Janez Svolsak nista kvartala v gostilni Tomaža Hafnerja, ker se tam sploh nikoli ne igra, ampak v hiši umorjenega Janeza Svolsaka. Po igri sta šele prišla pit.

Ponesrečeni. Janez Jane, posestnik iz Lešnice, je šel na novega leta dan pozno zvečer iz Trške gore domov. Na potu ga je napadel neki neznanec ter mu prizadel s palico precejšnjo rano nad levim očesom. — Posestnikov sin Leopold Bevc iz Trstenika je vozil z volji prazen voz iz Trebnjega. Med potjo mu je neki pes spasil vole, padel je tako nesrečno z voza, da si je zlomil nogo. — Josip Conta, kovač iz Orebovice, je pri napravi drv padel in si zlomil palec na levi roki. — Eran Zevnik, kovač na Ruperčevu, je šel ponoči iz gostilne domov. Padel je na stopnicah tako nesrečno, da si je izvil obe roki in se poškodoval na glavi. — Janez Koračin, posestnikov sin iz Vel. Kala, si je pri padcu izpahnil desno nogo. — Vsi ti ponesrečeni se nahajajo v kandijski bolnišnici.

O ognju na Perovem poročajo: Plat zvona in trobentač sta takoj naznanila, da gori v tovarni za železne izdelke. Da se je ogenj tako hitro lokaliziral in rešilo mnogo dragih strojev, se je edino le zahvaliti vojakom, sedaj bivajočim v Kamniku. Posebna zahvala pa gre stotniku Fitchu, ki je vodil reševalna dela, dokler ni bilo več nevarnosti.

Podeljena je župnija Ambras ondnotnemu župnemu upravitelju Ivanu Žavbi in župnija Podlipa župnemu upravitelju Franu Šmit. Slednji je bil umeščen dne 9. decembra.

Kranjska dežela se je posvetila presv. Sreću Jezusovemu. V sled soglasnega sklepa deželne odbora se je posvetila v stolnici kranjske vojvodina po svojem avtonomnem zastopstvu slovesno presv. Sreću Jezusovemu.

Tržiške novice.

Posvetitev presv. Sreću Jezusovemu na praznik Razglasenja Gospodovega je bila tudi pri nas zelo slovesna. Slovesne sv. maše so se udeležili zastopniki e. kr. uradov, tržno župništvo z župnikom, šolska mladina z učiteljstvom in mnogo vernikov. Po slavnostnem govoru je zapel pevski zbor posvetilno pesem presv. Sreću Jezusovega. — Nagle smrti je umrla Marija Podrekar, tovarniškega delavca so progala. Našli so jo mrtvo v postelji. — Dne 6. jan. je umrl tudi nagle smrti Vinko Wilfan, posestnik in pekovski mojster. — Dnevno zavetišče je obhajalo na praznik Sv. treh kraljev božičnico. Po lepi hdeklamacijah, pesnih ter božični igrici so se razdelila primer-na darila. Dečki so prejeli bračee, žepne rutice in pečivo. Božično drevesce je bilo lepo ozaljšano. Več dobrotnikov ter starišev otrok je bilo navzočih pri božičnici.

Iz finančne službe. Povodom upokojitve se je izreklo davčnemu nadupravitelju Ivanu Finku priznanje e. kr. finančnega ministrstva za mnogoletno, vestno in uspešno delovanje. — Prenešeni so bili: davčni oficijal Ivan Kušar iz Litije v Vipavo; davčni oficijal Rihard Koller iz Postojne v Litijo; praktikant Anton Vardjan iz Črnomlja v Rateče. — Upokojena sta bila: davčni upravitelj Ivan Spilchal in davčni oficijal Matija Wrinskele.

ŠTAJERSKO.

Ranjen na bojišču. Iz Celja poročajo: Jurij Ivan Vrečer, praporščak 97. pešpolka, je bil na severnem bojišču ranjen in leži v Rudolfov bolnišnici v Miškoveu na Ogrskem.

Pogreša se vojak 27. domobranskega polka, 3. stotnije, Jos. Pavlin, ki se je boril na severnem bojišču. Po njem poizveduje Josip Marn, vratar južne železnice v Celju.

Samomor poročnika. V neki radgonski gostilni se je ustrelil v glavo v Radgano premešeni trenski poročnik Morgenstern. Pil je kavo, slugo je poslal po kruh. Ko se sluga vrne čez nekaj minut, je ležal poročnik mrtev na tleh.

Ženska — pekovski pomočnik. V Ptaju je napravila pri preizkušnem mojstru Kodella gospica Plevčak z najboljšim uspehom izkušnjo pekovskega pomočnika. Obrti se je izučila pri svojem očetu Florijanu Plevčaku v Majšperku.

Podružnica "Schulvereina". — Pred kratkim se je ustanovila na Grobelnem nova podružnica nemškega "Schulvereina".

KOROŠKO.

Električna železnica med Celovcem in Krivo Vrbo. (e. kr. korrespondenčni urad poroča, da je dovolilo železniško ministrstvo tehnična pripravljalna dela za ožkotirno električno železnico med Celovcem in Krivo Vrbo.

PROŠNJA IN ZAHVALA.

Naznanim Vam, da sem sprejel tri dolarje, svoto, katero so mi darovali dobrosrčni rojaki. Iskrena hvala vsem darovalcem! Žena neprestano moli za naše dobrotnike in prosi Boga, da bi jih še dolgo ohranil zdrave, srečne in zadovoljne. Prepričani smo, da nas rojaki tudi v bodoče ne bodo pozabili in nam že vsaj toliko pomagali, da ne bomo lakote pomrli. S poslano svoto sem si kupil nekaj premoga, da ne bodo otroci zmrzovali. Takaj je taka zima, da ni za prestajati. Rojake milo prosimo, da nam še kaj pomagajo, ker drugače ne vemo, kaj bomo začeli. Jaz in žena sva še vedno bolna in ne moreva zaslužiti niti centa, da bi otroke oblekla in preživljala. Cela družina je navezana na darove dobrosrčnih rojakov. Toraj še enkrat najlepša hvala! Vsi darovi bodo priobčeni v Glasu Naroda.

Grove City, Pa., 28. jan. 1915. John Zupan.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

Velika zaloga vina in žganja. Marija Grill. Prodaja belo vino po 70c. gallon. Črno vino po 50c. Drobnik 4 gallon za \$11.00. Brnjec 12 steklenic za \$12.00. 4 gallon (sodek) za \$16.00. Za obilno naročbo se priporoča.

Marija Grill, 308 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, Ohio.

Pouk v angleščini.

Prva in edina Slovenska Korrespondenčna Šola.

Podučuje angleščino po najnovejši metodi od treh do šest mesecev, potom dopisovanja piše za pojasnila.

Slovenska Korrespondenčna Šola, 6119 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Avstrijsko Srbsko Ruska Vojska.

Dobili sme iz Ljubljane knjigo s tem naslovom, z lepimi slikami. To je prva knjiga o sedanjih vojni v slovenskem jeziku. Dobili smo le 500 komadov. Cena 75c. Kdor jo hoče imeti naj takoj piše ponjo. Dobili smo tudi vojne razglednice Rdečega križa, petero vrst 25c. Cenik pošljemo zastoj.

SLOV. KNJIGARNA

535 Washington St., Milwaukee, Wis.

Pazite na nič-vredne ponaredbe ter zahtevajte odločno pristni Richterjev Pain-Expeller z Anchorvarstveno znamko kot je naslikana tukaj. 25 in 50 centov v lekarnah in naravnost od F. AD. RICHTER & CO. 74-80 Washington St., New York, N. Y.

Slovensko-Amerikanski KOLEDAR za leto 1915

Sedaj smo začeli razpošiljati naš Koledar za leto 1915 onim, ki so nam že poslali naročnino. — Letošnji koledar je izvanredno zanimiv ter vsebuje med drugim številnim čtivom tudi znamenito razpravo načelnika tajne službe Združenih držav Williama J. Flynna: "ČRNA ROKA IN NJE DELOVANJE" v kateri popisuje pisatelj resnično zgodbo, kako je s svojimi pomočniki zasledoval in končno ugonobil zločinsko družbo, ki živi od izsiljevanj, ponarejanj in zavratnih umorov. Že sama ta povest je vredna male svote. Poleg tega je še nebroj drugega zanimivega, poučnega in zabavnega čtiva. Prepričani smo, da bo letošnji Koledar izvanredno ugal našim čitateljem. Cena: 50c.

Ker je vsled uvedbe paketne pošte poština za Koledar različna, veljajo za posamezne države dedeche cene:

Koledar stane 30 centov s poštno vred za sledeče države: Connecticut, Rhode Island, Delaware, District of Columbia, Maryland, Massachusetts, New Jersey, New York, New Hampshire, Ohio, Pennsylvania, Vermont.

Koledar stane 35 centov s poštno vred za sledeče države: Alabama, Maine, Florida, Georgia, Arkansas, Illinois, Indiana, Louisiana, Iowa, Oklahoma, Kentucky, Kansas, Michigan, Minnesota, Mississippi, Montana, North Dakota, South Dakota, North Carolina, South Carolina, Nebraska, Tennessee, Virginia, West Virginia, Wisconsin.

Za še bolj oddaljene države stane Koledar 40 centov s poštno vred. — Te države so: California, Washington, Oregon, Nevada, Arizona, Colorado, New Mexico, Wyoming, Utah in Idaho.

V naši podružnici Frank Sakser, 6104 St. Clair Ave., Cleveland, O., pri L. Balantu v Barber-tonu, O., in pri Frank Lebenu v Forest City, Pa., pri Charlesu Zgoncu in pri Jakobu Petrichu v Chisholm, Minn., pri Chas. Karlingerju, 3942 St. Clair Avenue, Cleveland, O., pri Antonu Kikelju, 1116 Franklin Ave., Youngstown, Ohio, pri Ivanu Pakju v novi zlatarski trgovini nasproti Conemaugh pivovarni na Chestnut St. Conemaugh, Pa., se prodaja naš Koledar po 30 centov.

Kdor naroči Koledar, naj se ozira na te cene.

Naročite ga pri: SLOVENIC PUBLISHING CO. 82 Cortlandt St., New York City.

NAZNANILO.

Cenjenim rojakom v Lorain, O. in okolici naznanjamo, da jih bo obiskal naš potnik

Mr. OTTO PEZDIR,

kateri je pooblaščen pobirati naročnino za "Glas Naroda" in izdajati pravovredna potrdila in ga rojakom tople priporočamo. S spoštovanjem Upravišтво Glas Naroda.

HARMONIKE

bodni kakor nekoli vrste inštrumen in popravljati po najnižjih cenah a dele trpežno in zanesljivo. V popravu zanesljivo vsakdo pošlje, ker sem se nad 18 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravku vsamom kranjske kakor vse druge harmonike ter računam po delu kakor koli kda ratera brez načelnih vprašanj.

JOHN WENZEL.

1017 E. 62. St., Cleveland, Ohio.

Po znižani ceni!

Amerika in Amerikanci.

Special Rev. J. M. Trunk

je dobiti poštne prosto za \$2.50. Knjiga je vezana v platno in za spomin jako prilična.

Zeložnik je imel veliko stroškov in se mu nikakor ni izplačala, zato je cena znižana, da se vsaj deloma pokrijejo veliki stroški.

Dobiti je pri:

Slovenic Publishing Company, 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI IN NAJCENEJŠI DNEVNIK.

Zanesljivo pride sedaj

denar v staro domovino.

Do dobrega sem se prepiral, da dospejo denarne pošiljatve tudi sedaj zanesljivo v roke naslovnikom; razlika je le ta, da potrebujejo pošiljatve v sedanjem času 20 do 24 dni.

Torej ni nobenega dvoma za pošiljanje denarjev sorodnikom in znancem v staro domovino.

100 K velja sedaj \$20 s poštnino vred.

FRANK SAKSER

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Prihranek.

Absurdno se zdi navajati ljudi k varovanju največjega zaklada, — zdravja, — katerega ni tako lahko mogoče dobiti nazaj, kadar je enkrat izgubljeno. Opazimo pa lahko nevrjetno zanikrnost, kot da vabijo ljudje bolezen in smrt v njihova telesa. Hranite rajše svoje zdravje kot pa dolarje. Onim, ki so izgubili zdravje ter ga želijo dobiti nazaj, priporočamo

TRINER-JEVO ameriško Elixir grenko vino

To naravno sredstvo obstaja iz čistega rdečega vina in zdravilnih zelišč ter ima večkrat hitre in dobre uspehe, ako se ga jemlje redno pri

oslabelosti jeter, konstipaciji, izgubi teka, nenadnih slabostih, bolečinah v črevu, krčih, želodčnem katarju

in pri vseh drugih boleznih, kjer je treba hitrega izčiščenja telesa, ne da bi se ga oslabilo. To zdravilno sredstvo okrepi sestav ter mu omogoči delovanje brez vsakega prekinjenja. Dobro učinkovito je zdravilo pri želodčnih boleznih, onih na jetrah in v drobu.

V vseh lekarnah.

Cena \$1.00.

JOSEPH TRINER,

Manufacturing Chemist,

1333--1339 SO. ASHLAND AVE., CHICAGO, ILL.

Imejte vedno Trinerjev liniment pri roki. Morda ga ne boste rabili danes, a jutri vam bo prišel prav ter bo zmanjšal bolečine v mišicah in sklepih.

Cena 25 in 50c., po pošti 35 in 60 centov.

